

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Hirdetések jutányosa: számtalan.

Nyilvántartott száma 50 fillér.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.

Félféltre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lapszállító:
STRAUSZ SÁNDOR.

Ú J É V.

Az újév reggelén, ősi szép szokás szerint, az emberek őszinte szívvel sietnek egymást köszönteni s ahol csak a Krisztus keresztjét ismerik, egy nagy, általános lohaszként emelkedik most mindenütt az ég felé a minden szívet elilló meleg kívánság: »Adjon Isten minden jót ez új esztendőben! Legyen ez új év rajtunk a kegyelemnek esztendeje!«

Mert bizony e kegyelemre nagy szükségünk van, különösen ez új évben. Az elmúlt évről bizony nem lehet állítani, hogy a jobbák közé tartozott volna. Ezt ugyan rámondják minden évre, ha elér a Szilveszternapot, de a legutolsó esztendő túlságos hűséggel szolgált rá rossz hírére. Ezt a bizonyítványt jó lélekkel állíthatjuk ki neki, amikor tölünk elbucsuzik . . .

A polgári évnek csak két ünnepe van: az év első és utolsó napja. A kettő egymás mellé esik, mert ahol az egyik év végződik, ott kezdődik a másik s így ez is igazolja azt a tapasztalati igazságot, hogy a végtelek találkoznak.

Az első nap a remény költségvetése, az utolsó az emlékezet leszámolója. A remény és emlékezet egy keskeny határvonalon érintik egymást. Mikor éjfélkor az óra tizenkettőt üt, az egyik nemtől bucsúzik, a másik üdvözlő csókolja meg homlokodat.

Jó e két napon Istenre gondolni; az utolsón hálát adni neki s az elsőt hittel kezdeni! . . . Hátba abban a pillanatban, mikor az óra tizenkettőt üt, a bucsuzó és

üdvözlő nemlők között egy fekete démon suhan át és megkapja szívedet? Hátba elcsüggedsz, mert az elmúlt esztendő annyit keservesen, annyi bűnűt hozott számodra, csak úgy, mint sok-sok felebarátod számára.

E szomorú kép láttára nem fakad-e minden jó szívből, mely hazáját és Istenét híven szereti, a buzgó újévi fohász ég felé, hogy Ó adjon minden jót: polgárok, családtagok között békés egyetértést; hisz egymást támogatunk, szeretünk, kiegészítünk kell, mint szerves tagjai annak a harcoló közösségnek, melynek eszményi célja Isten országa és boldog, hatalmas baza! . . .

És mennyi baj és gyász és nyomor a magánéletben, mennyi veszteség az élet minden ágában, minden foglalkozásban, amely bajok orvoslását a jövőtől, az új évtől várjuk! . . . Hát ezek között meg ne feledkezzünk a jóról sem, amit Istentől eddig veltünk . . . S ha fel is támad lelkünkben a panasz és terhünkét szinte elviselhetetlennek találjuk is, győzzön akkor bennünk az a derűtöbb világnézet, hogy: »Ezután is megtart engem, ki eddig megtartott!«

Ily értelemben és reménységgel fogjunk az új évhez, ajkunkon az őszinte kívánsággal:

»Adjon Isten minden jót ez új esztendőben!«

És mi teljes szívünkkel, őszintén kívánjuk — s ez legyen első szavunk, melyet ez évben hangoztatunk:

Adjon Isten mindnyájunknak, édes hazánkunknak, polgártársainknak, szeretteinknek,

jóbarátainknak és munkatársainknak egyaránt kegyelemteljes, boldog új évet!

Ügybeosztás.

A Csáktornyai kir. járásbírósi ügybeosztása az 1914-ik évre január hó 1-től, december hó 31-ig terjedő időre.

A.

Kiosztatnak:

I. Simon Lajos vezető kir. járásbírósi:

1. Örökösödési ügyek (Ö. és Öb. lajstrom.)
2. Anyakönyvi » (A. » »)
3. Végrehajtási » (V. » »)
4. Polgári ügyes » (Pv. » »)
5. Egészségi » (Eg. » »)
6. Elnöki » (El. » »)

II. Bertin Ágoston kir. járásbírósi:

1. Sommás perek, melyekben az alperesek nevei M. Z. betűkkel kezdődnek (Sp. II. lajstrom.)

2. Fizetési meghagyási ügyek. (Fh. és Fm. lajstromok.)

Jegyzőkönyvbe veszi a szóbeli kereseteket s a polgári ügyekben előterjesztelt kérelmeket és nyilatkozatokat

III. Samuely Ottó kir. járásbírósi:

1. Azok a sommás perek, melyekben az alperesek nevei A-L betűkkel kezdődnek (Sp. I. lajstrom.)

2. Telekönnyvi ügyekből a végrehajtási rész, telekkönyvi perek és a 13100/912. I. M. R. 8. §-ának VI. pontja szerint az önálló működési körrel felruházott jzó által el nem végrehajtott ügyek.

Havas alján.

Ira: Szenteah Dezsőné.

I.

Csodaszép kora ősz délután van.

A Maxin oldaláról a tisztás felől jajgató oláh ének száll az aranypiros levegőbe.

A kis Popeszk Anuce siratja az anyját:

— Kinek nincsen édes anyja, nincs tűzhely, mely befogadja . . .

A szegény asszony azonban már nem hallja ezt a furcsán búsnót.

Ott fekszik a jámbor örökre elbékültlen, keresztbe tett kézzel a tisztást borító virág-szőnyeg felső ornamentumjára ragasztott kis skatula házikóban, azon a deszkalábú ágyforma alkotmányon, épen szembe az immár csakugyan hidegre vált tűzhellyel. Tegnap este még az ura — a tömzsi, szegletes fejű Popeszk Juan — vékonyszálú friss surjút is fordított az Anuce lánnyal a furcsa alkotmányra: mégis meghalt az istennada.

De nem maradt adósa az árnyékvilágnak. Mire belőle kilobbant az élet utolsó mécsikéje is, kis síró-rívó rongy göngyöleg pislogott az ágya lábán

Tüppörögött nagyanyja a festsóten búkfalladán kuporog a buzgó nyujtotgatja monoton fahangján a félig sirató, félig üdvözlő kesernyős, sirató nótát: — Pui sare, feti sare — kis madaram, kis leánykám, mit gondoltál, hogy az égből alászálltál. Megkiváncsolt tán a máját, a sebes patakunk vizét?

Az alacsony ajtó farekesze mind sűrűbben esetten. A szobába a közeli hegyekből s a völgyi,

faluból sárgaképu asszony-népek: nagynéne, keresztanya-féle atyafiak gyülekeznek.

Bizonytalan, csendes sompolygással verődnek egy csomóba s miközben fojtott hangú tanácskozásra dugják össze széles kontyú, fehérlepes fejüket, — vai Damne, vai damne! reszket szüntelen a füledt szoba levegőjében.

Popeszk Juan, az özvegyen maradt férj, a szoba sötét sarkában áll. Sulyos, sötét gondokba gyökerezve, hangtalan mered a földre.

— Vai Damne, szakadt ki belőle is aztán a kínos tépelődés hangja. — Mire a vén Retyezát kétszer elnyeli a fénys napot, el kell temessem az asszonyt. Koporsó kell, pálinka kell; sok, sok pálinka a virasztóknak — gondolja sötétén, a pálinka gondolatára nyugot nyelve.

— Pénz nincs, hirtelen. Egy krajcar nem sok, annyi sines a gerendán.

Fenyő-deszkát adnak a fűrésztelepen hitelbe is, ledo'gozza. De pálinkát, sok-sok pálinkát vajjon ad-e a zsidó szóra — gondolja gyötrődve, miközben sötétén vakargatja füleitövt.

Aztán hirtelen hideg izadság veri ki homlokát.

Eszébe nyíllallik, hogy a temetéshez még pap is kell.

— A pápa, a domnu pápa — riad fel ijedten. A tavaly nyárig még buzával, malé-lisztrel fizették a temetést, de most már pénz kell a papának is, sok, sok pénz. Egy véka buza s egy szál gyertya is kell, de az még tán kikerül a láda fenekéből. De miből fizetem a többit, a hét forintos — hét forint! — fojtogatja torkát a tenger pénz.

Mig a nagy költségeken tópreng Popeszk Juan,

nagy nyomorúságából a csendesesen pihenő asszonynya fordul egyszerű esze.

— A' már nem kinőlődik ni! — Az Isten szebb világba, jobb világba vitte. Nagyobb gazdaságba helyezte. Nagy megnyugvással, a gazdagon berendezett túlvilági életben való fanatikus hittel gondolt az asszonynya.

— Így berendelte az Isten, — mormogja csendesen.

Aztán lomha mozdullattal a nagy ládába teszi óriás báránypőr kucsmáját. Három napon át hajdon fölül jár, gyászol.

Hogy mi lesz a szegény kis nem kért, nem várt »pu saré, feti sare«-va azon nem gondolkodik. Gyermekegond: asszonydolog. Maga lógó fejjel, bizonytalan cállal a faluba indul.

És valóban, a kis új jóvevény sorsa felett döntöttek is már a sáranépek, óra asszonynak. Lassan bólogatnak a nagy, kélfős fehér kendők.

— Ugy drága, ugy. Ugy a lejjebb. Ha anya nincs: tej sines, gondolvó sines. Mirt kinlő a lelkem? — kérdi bűntudat nélkül való, egyszerű természeteséggel.

— Jjobb is neki az angyalek közt, — véli a másik is égre forduló szímmel s rövid fontásúja már ott is látja a csöppnyi gyermekket a kis falusi templom cifa oltára körül, a többi nagyejjel, görbészájú kőangyal között.

— Ugy, ugy, — bólint a többi is meggyőződéssel, miközben csendes keresztvételre mozdul összedugott kezük.

— Ugy rendelte a Damne.

S im valóban, ott is fekszik már a szegény

IV. Szugill János kir. aljásbírónak:

1. Vétsegi és kihágási ügyek (B. lajtrom.)
 2. Vizsgálati (Vb.)
 3. Büntető vegyes (Bv.)
 4. Büntető megkeresések. (Bm.)
 5. Polgári megkeresések. (M.)
- Ellátja a vizsgálóbírói teendőket. (Büsz. 16. §-a)

A fiatalokúak bírāja.

Jegyzőkönyvbe veszi a vétsegi és kihágási ügyek s a kir. törvényszék hatáskörébe tartozó büncselekményekre vonatkozó kérelmeket és nyilatkozatokat.

V. Dr. Haksch Ferenc bírói jegyzőnek:

1. A telekkönyvi ügyek kérvényi része, kivéve a 13100/912 I. M. R. 8 §-ának VI. pontja szerint kivett ügyeket.

B

Három iroda állítatik fel:

Az I. számú jegyzői irodában vezetettnek:

1. Polgári megkeresések. (M. lajtrom.)
2. Avétsegi és kihágási ügyek (B.)
3. Vizsgálati (Vb.)
4. Büntető ügyekre vonatkozó megkeresések (Bm.)
5. Büntető vegyes ügyek. (Bv.)

Ezen irodában kezelő — kinevezendő irnok állandó helyettese Bernát Mihály irnok, kezelő segéd Glavina Lajos díjnok.

A II. sz. jegyzői irodában vezetettnek:

1. Örökösödési ügyek (Ö. és Öb. lajtromok.)
2. Polgári vegyes (Pv.)
3. Végrehajtási (V.)
4. Egészségi (Eg.)
5. Anyakönyvi (A.)
6. Elnöki (El.)

Ezen irodában kezelő Kovacsics József irnodiszta, állandó helyettese kinevezendő irnok, kezelő segéd Hajnal Károly.

A III. sz. jegyzői irodában vezetettnek:

1. A sommás perek A-L. betűk alatt (Sp. I. lajtrom.)
 2. A sommás perek M-Z. betűk alatt (Sp. II. lajtrom.)
 3. Fizetési meghagyási ügyek (Fh. és Fm. lajtromok.)
- Ezen irodában kezelő Bernát Mihály

irnok, állandó helyettese Kovacsics József irnodiszta, kezelő segéd Hajnal Károly.

C

A telekkönyvi bevezetéssel foglalkoznak:

Ruesz József telekkönyvvezető és Ambrus József irnodiszta
Telekkönyvi iktató, kiadó, irratárnok és a letétnyilvántartási napló vezetője: Horváth Zoltán irnodiszta.

D

1. A gyűjtőszekrény kulcsát az I. sz. jegyzői iroda kezelője őrzi, ugyanúgy köteles az abba tett beadványokat hétköznapokon d. u. 1 órakor, ünnepnapokon pedig d. e. 11 órakor kivenni.

2. A kir. járásbírói számára érkező postai és zárt küldeményeket Kovacsics József irnodiszta, a II. sz. jegyzői iroda kezelője veszi át és bontja fel.

A kir. járásbírói vezetője címére érkezőket pedig a kir. járásbírói vezetője. A kézbesítéseket kinevezendő irnok az I. számú jegyzői iroda kezelőjét ellenőrzi (2701/1910. J. Z. sz. r. 29. §)

A fogházi törzskönyveket az I. számú jegyzői iroda kezelőjének felügyelete mellett Fuisz János fogházi vezető,

A szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatok, valamint a büntetőügyekre vonatkozó szóbeli jelentések minden szerdán d. e. 9 órától d. u. 1 óráig vételnek jegyzőkönyvbe. Ha ezen nap ünnepre esik a panaszköz és nyilatkozatok a délelőtti órák alatt vételnek fel. A felek ezen időben ügyük tárgyalása végett idézés nélkül is megjelenhetnek.

K Ü L Ö N F É L É K.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szabolcsi Stefánia sümegi és Tóth Dezsi csáktornyai áll. polg. iskolai segédtanítóit, illetőleg segédtanárt jelenlegi állomáshelyükön való meghagyásuk mellett a X. fizetési osztályba rendes tanítónővé, illetve tanárrá kinevezte.

— Ovodaünnepély. A buzási ovoda ünnepet át folyó hó 22-én. Ünnepe volt ez

az ovodának, mert ekkor számolt be először magyar szóval a nyilvánosság előtt működéséről egy fenséges karácsonyünnepély keretében, Orbánné Mold Anna, az ovoda lelkes óvodója. Az ünnepélyre nagyszámú közönség gyűlt össze Buzásról s Csáktornyáról. Megható volt nézni a kis horvátajkú gyermekeket, amint magyarul imádkoztak, magyarul verseket mondtak s énekeltek. Gyönyörködtek is a falusi szülők a szép ünnepélyben s az eredményben, melyet rövid működés után a fáradhatatlan óvodó gyermekekkel elért. Az ovodások ajándékokban is részesültek, melyeket a jó óvó néni, kegyes adományokból, a nap emlékére közöttük szétosztott. Mint a Jézuska ajándékát — a kisderek legnagyobb öröme.

— Halálhíradás. Mely részvétellel vezet értesülésünk sz. rint özv. Alszeghy Jánosné szül. Domján Mária f. hó 16-án, 87 éves korában Alsóoldván elhunyt. Az elhunytban Alszeghy Alajos, nyug. polg. iskolai tanár, édesanyját siratta Nyugodni békében!

— Karácsonyfaünnepély. Megható karácsonyfaünnepélyt tartottak a hó 24-én Alsó-domború. Karácsonyfaünnepélyt fel aznap délelőtt az iskola egyik termében, melynek felgyújtásával kapcsolatosan ruhafelét osztottak a falu szegényorsú iskolás gyermekei között. Az erre a célra gyűjtött 322 K-ból 55 gyermek kapott ajándékot. 16 pár cizmát, 11 öltözet ruhát, 10 kabátot és 18 tépkendőt osztottak ki fiúk, lányok között. A kiosztás az alsóórúit félékeny intelligencia részvételével megható keretben folyt le.

— Újévi üdvözlések megváltása. Zala vármegye biztviselői elhatározták, hogy újévi üdvözléseket nem küldöznek, hanem azokat a fűdövész elleni védekezés céljából alakított vármegyei egyeületnek juttatandó adományokkal megváltják. Kívánatos volna, hogy a közönség köréből a példát más fel számokban kövessék s az értéktelen újévi üdvözléseket pazarolt pénzt emberbaráti célokra alkossák.

— Korbolyázás. A tél bekövetkeztével megkezdődik a sportok egyik legnépszerűbbike, a korbolyázás. Értesülésünk szerint

kis poronty: előtűk, a láda-bölcsőben, édesded szenderegében. A bölcső gondosin körül van rakva álomszerű havasi virággal, melyek közt feltűnő sok a halált lehelő, bóbitó illatu kék pillangó virág. A bűbájos »boszorka« ...

Mig a skatulaházikóban ily szomorú világ járja, a szomszédos Czimburaluj hegy nyergében hirtelen elhallgat a bus furulyaszó; Petru, a fiatal hegyipásztor figyel.

— Ez az Anuce kintája! — gondolja megrövidve, amiut a fiatal lány átverendő síró hangját meghallja.

A furulyát gyorsan magas tűszőjébe dugja, aztán éles fűtivel hívja a csendesen leteleződő nyájhoz Luput, a lompos farku nagy juhaskutyát. Ó meg a hegyi lakók hosszú, biztos szökéseivel siet a szakadékos sziklás ösvényen le.

A szomszéd hegy középsőjén, a virágzóözyeg alsó pereméről ámulva néz fel a lány felé.

— Gyászol — gondolja elcsodálkozva, amiut az Anuce kibontott hajára tapad a szeme.

Ott üldögel az árva a tisztás nagy kövén, a skatula közelében: bánatos szegényen, könyes fájdalommal. Hat hétig jár kibontott hajjal, ez a havasaiji oláh leány gyásza.

Petru tompított hangon köszönti.

Aztán hosszú, fehér kőrifa botjára támaszkodva, hallgatva nézi a földet.

Sokáig.

Anuce fel-felcattanó hangon szirogatja tovább jajgató énekét.

Végre Petru is megszólal.

— Nekem is nagy bánatom van Nuca —

kezdí halkan a legény s ugy érzi mellén, mint a lidércnyomást.

— Az eimut ködös, fekete éjszaka nagy rontást hozott rám is.

A lány ijedten kapja kisirt szemét a nagy szál fuira s rómütlen látja, milyen fakóra sápadt a másik barna-piros legény képe.

— Mi, mit csináltál, — kérdi ámulva, miközben némává remegtetti az új aggodalom.

— Hát ugy történt, hogy az éjszaka csak egyedül voltam a nyeregben, mert a társam lenni volt a faluban.

Mivelhogy olyan sűrű, vastag köd volt — a dráku vitte volna el — hogy még a ti ablakotokat sem nézhettem, fenyőfátűzet csináltam az esztendőben s ott a tűz világában furulyagattam, szundikáltam. Ugy éjfé felé egyszerre csak valami zörgésre ébredtek; hallgatódzom, hát észreveszem, hogy farkas van az akolban, a juhok közt. Hamar kapom ezt a botot né, hogy kiverjem a sátánt, hát a hogy fel akarok ugrani, csak szembe áll velem hófehér ruhában a kolvári fehér asszony s felemelt kézzel visszaparancsol a tűz mellé.

— Ugy állt ott előttem mint egy kard. Meg se moccanhattam.

Mire a fehér asszonyt elnyelte a köd, három drága fekete juhomat tépte szét az átkozott döge nyögi fogcsikorgatva.

Esküszik végül a szeme világára, lelke üdvösségére, hogy szörül-szóra ily igaz, a hogy itt, ebbe az álló helyébe elmondta.

Anuce dermedten hallgatja a ködös ési éjjel új borzalmaikat.

Oh, az esküre nincs szükség; hiszi ő ezt mind, szentül, igazán.

A kolvári fehérasszony régi ismerős neki is, hiszen kicsi gyermekkorá óta lejeget ijesztgették vele.

Hanem a juh, a három fekete juh, drága juh nagy rontás, nagy csapás szegény Petru-ra. Ezen búslatnak még sokáig, nagy egymást megértésben.

Aztán gavallér feladatára gondol Petru.

— Elmegyek — mondja csendesen. A leány rábólint.

Egy óra mulva már lenni a faluban ütögeti az egyházi két nagy fakalapáccsal a toronyban csöngő deszkát: tokálnak.

A falu közepén álló zsidó-korcma elé lomha járású, földre néző emberek gyüledeznek. Mintha a földből bujnanak elő, oly láthatlan hirtelenséggel népesedik be a korcma tája. Gyorsan terjed a hír: — Meghalt. Meghalt, mondogatják, mint a világ legtermészetesebb dolgát, miközben révetegen biccentenek a csipkészlú Maxin felé.

— O murit; s csendes megnyugvással keresztet vet magára.

A fiatalág közt élénkebb a mozgás.

— Anucéknál virasztás lesz, ujságolják egymásnak élőkén, miközben meg-megvillan fehér fogsorok.

A hegyvilágban ugyanis elsőrendű esemény a virasztás, az ifjuság legzajosabb mulatsága. Szedik is már elő a lányok a ládából a legszebb ünnepelőt, a vásárbajárót: csipkés inget, rojtos, kivarrt katrincákat, fényes, tarka gyöngysorokat.

(Folytatása köv.)

addig is, amíg a korcsolyaegetlet másként nem intézkedik, úgy napi, mint tagsági és diákjegyek Strausz Sándor könyvkereskedő úrnál kaphatók. A korcsolyázás megkezdését piros zászlók jelzik.

Fémzésalás izzólámpák. Az utóbbi napokban gyakran szó esett a villanylámpa előállításáról történt szabálytalanságokról, amennyiben egyes villanylámpákat előállító gyárak, szabadalmak megsértése miatt, perben állottak és ezen perket meg is nyerték. Erdemes lesz ez alkalomból megemlíteni, hogy a legreggibb huzott fémzárlóból készült villanylámpákat a Magyar Siemens Schukkert Művek hozták forgalomba és hogy a jelenlegi a cég által forgalomba hozott Wotan lámpa alatt ismert villanylámpa a legjobb, legtartósabb és legtakarékosabb.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Óriás János alsórendvái adóhivatali ellenőrt a IX. fizetési osztályba való meghagyása mellett adóhivatali pénztárnokká a híralmasi adóhivatalhoz nevezte ki.

— Táncitanítás. Adorjanné, Mayersberg Frida Csáktornyára érkezik s táncoktatását január 6-án a Zrínyi szálló nagytermében megnyitja.

— Versenyfárgyalás. A csáktornyai általános tanítóképző-intézet köztartása részére a jövő évben szállítandó élelmi cikkek biztosítása fárgyalában f. hó 22-én volt az általános tanítóképző-intézetben a versenyfárgyalás Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő előnökieite alatt. Az ajánlatok felbontása és azok összehasonlítása után a bizottság Antonovics József (hú), Rosenberg Lajos (sütemény) és Strahia testvérek-cég (liszt, fűszer, gyarmatárú) ajánlatát fogadta el.

— Újévi üdvözlötök megváltása. A Perlaki Szegénytanulókat Segélyző Egyesület részére helyben újévi üdvözlötüket a következők váltották meg: dr. Zakal Lajos 3 K; dr. Pichler Gyula, dr. Kemény Fülöp, dr. Vajda Béla, dr. Szabó Zsigmond, Ebenspänger M., dr. Nosztopy Gáspár, Horváth Pal, Hirschsohn Miksa, Zala József, Heidenfeld Ignác, Fejér Károly, Varga Péter, Hirsch Herman, Hirschsohn Viktor, Schmidt Ferenc, N. N., N. N., Peckai József, Lange Kelemen, dr. Schiller Vilmos, Svastits Ödön, Sipos Elek, Herman János, öz. Rabitsné, Vuk József, dr. Reményi Zoltán, dr. N. N., Strausz Béla, Szűcs Miklós, N. N., Váralyi Dező, Makáry Vilmos, Komár Jakab, Varga Jakab, Tóth Sándor, N. N. — I. K. Britvics János, English Ferenc 80 fill. Bálint Béla, Szekeres Kornél, öz. Németh Gyuláné 60 fill. Heimer Lipót, Mattersdorfer Vilmos, Weissenstein József, Novák Mátyas, N. N., Lukacsics Miksa, Szucsics Döme, Blazsincsics N., Poszavec Gy., Hokeitner János, Rehák Miklós, Kvaternik N. 50 fill. Novák Rezső, Dolencsics Lukácsné, Komár János 40 fill. Spitzer Richárd 30 fill. Fuzsk Kálmán, Novák Lukácsné, N. N., N. N. 20 fill.

— Határrendezés a Muraszabályozás miatt. A múlt évben a stájer határon befeljezték a Murameder rendezését, de a szabályozás kapcsán hosszadalmas határrendezési kérdés merült fel. A Mura medrének áthelyezése folytán a stájer és magyar határ igazítása vált szükségessé. Magyar részről a belügyminiszter a szükséges térképek és helyrajzi adatok leküldésével a határigazítási eljárás megkezdését elrendelte.

— Allandó mozi. A múlt héten három előadás volt, csupa érdekes műsorrall. A vasárnapi előadás pontjai voltak: a Hiradó aktuális felvételei s az Oroszlánvadászat, Az anya arcképe, Vilike kerül a nagyvárosiakat

s a Vendégjáték és A nőbarát drámák. A karácsonyi előadások slágerjei ilyen az élet és Az élő holttest drámák voltak. Mint kiemléző pontok levantei képek, Az elcsérelt orvosság, Jaj jönnek a vadak — Két férfi egy lány és Steinhardt, mint apa szerepeltek. Az élő holttest Tolstoj híres regénye alapján készült 5 felvonásban.

— Magyar Nemzeti Zárándoklat a Szentföldre. A zárándoklat iránt már eddig is megnyitvánult nagy érdeklődésre való tekintettel Gaibl Sándor p. praelátus, Apátkanonok (Pozsony, Káptalan-u. 3.) ez úton közli a zárándoklatban résztvevni szándékozókat, hogy jelentkezéseiket sürgősen küldjék meg fenni címére, mivel helyek már csak igen korlátolt számban állanak rendelkezésre s ezek is a jelentkezések sorrendjében lesznek betöltve. Programokat készséggel küld az érdeklődőknek választégy ellenében.

— Védjük a madarakat! Télviz idején sok hasznos kis szárnyas alig jut a szabad természetben, különösen ha hó fedi már a földet, elelemhez s így kénytelen a házak között, a kertekben, udvarokban, táplálék után nézni. Sajnos, hogy itt érle a legtöbb a szomorú végzete, mert tudatlan, lelketlen suhancok téli szórakozása nálunk ezen szegény beszerülő kis szárnyasok összefogódzása, törtérlépesvesszővel stb. Pedig hát ha elgondoljuk, hogy mennyi hasznat bájtanak a kis madarak nyáron át a sok hernyó elpusztításával, lehetetlen, hogy ilyenkor a szánalom érzete fel ne támadna beunünk. Vegyük őket oltalmunkba. Udvarunkon, kertünkben felállított egy-egy kis madártevével, amit egy a földbe vert karróra szegített kis deszkából készíthetünk és arra adjuk a nekik szánt ételt, oly lelki örömet szerünk önmagunknak, amely bőven pótolja csekély fáradságunkat, de magunkhoz szoktatva, nyáron szorgalmas munkatársunk lesz a hernyók és egyéb káros rovarok pusztításában.

— Rekord. A ligetvári körjegyzőség területén minden ember az utolsó fillérig kifizette minden néven nevezendő ez évre szóló köztartozását.

— Életbiztosítás orvosi vizsgálat nélkül. A Triestzi Általános Biztosító Társulat (Assicurazione Generali), melyet mindig az az elv vezérelt, hogy felei érdekeit minél jobban szolgálhassa, ez irányban most ismét határozta el magát, amennyiben bevezette az orvosi vizsgálat nélküli életbiztosítókát. Az ajánlat és a bizalmas ügynöki jelentés összes kérdéseit természetesen nagyon pontosan kell megválaszolni. Hiányosan kitöltött ajánlatokat, vagy bizalmi ügynöki jelentéseket ugyancsak azonnal visszaküld. Minden 5000 koronás és ezen felül összegről szóló ajánlatához az ajánlattevő által aláírt, kitöltetlen háziorvosi űrlap is csatolandó. Oly felekkel, akiket a társulat, vagy más társulat már visszautasított, nem vesz fel minden további nélkül ajánlatot, hanem előzőleg kérdésközdőnek, vajjon az illető ajánlat felvehető-e, vagy sem. Nehogy az ajánlat felvételével az ügynökök maguknak, esetleg hiábavaló fáradságot okozzanak, ilyen előzőleg már elutasított felek ajánlatait csak akkor vehetik föl, ha erre külön felhatalmazást nyertek.

— Letartóztatott kivándorlók. Már régóta felült a kivándoroltak nagyobb száma, akik tömegesen hagyják el lakóhelyüket a Murán túl, anélkül, hogy utlevelet váltanának, vagy egyáltalában tudnak rólok, hogy merre veszik útjukat az Újvilág felé. Most azonban rájöltek; a Muraszerdahelyen történet tömeges elfogatások lényet vetettek a turpisságukra, melyek alapján Amerikába szűkhetnek. Muraszerdahelyről ugyanis gyalog vagy kocsin

igyekeztek Luttenbergrbe, ahonnan aztán tovább mentek munkakeresés ürügye alatt. Tizenháromat tartóztatlak le illyformán, akiknél 2000 K készpénzt találtak. A határrendőrk a pénz tőlük elkobozták, őket pedig magukat illetékességük helyére eltoloncolták.

— Pálinkaajánlás dobszóval. Nagybobb ünnepek alkalmából az itelalárúsítók a községi szolgák révén dobszó mellett kihirdetés úlján ajánlják »jó és olcsó pálinkák«-jukat. Persze ezek a kihirdetések a jegyzök tudtán kívül történenek. Jó volna, ha a járási főszolgabírák intézkednének ennek beszüntetése iránt. Úgy halljuk, néhány évvel előbb még a templomban is volt ilyen hirdetés. Nem hisszük, hogy ma már ilyesmi megtörténhetnék.

IRODALOM.

— Új divatlap. »GÉNIUSZ« címen művészeti, társadalmi, szépirodalmi és illusztrált divatlapot indít a »Géniuszlapkiadóvállalat«. Bővebben nem fejt ki programját a »GÉNIUSZ« folyóirat, annyit azonban óhajunk megjegyezni, hogy minden tekintetben magas színvonalon álló lapnak ígérkezik. Ezton is felhívjuk tehát lapunk olvasóit, hogy fogadják szívesen a »GÉNIUSZ« folyóiratot, annyiál is inkább, mert csekély öt korona évi előfizetési díj ellenében nyújt tartalmában gazdag kulturszűségletet. A »GÉNIUSZ« megjelenik Budapesten és vidéken, minden hó 1-én és 15-én. Egyes szám ára 20 fillér.

— Irodalom. »Atyafiak a takarékbán« címen csinós kötet jelent meg Csíte Károly tollából. Csíte Károly lapunk kitűnő munkatársa, akinek tárcái mindig a legkedvesebb olvasmányok közé tartoznak. Ily gyönyörű elbeszélések gyűteménye a megjelentkötet is, mely Gyomán jelent meg Kner Izidor nyomdájában 13 rajzot és elbeszélést foglalva magában.

— A Vasárnapi Újság. A Magyar Általános Hitelbank új palotáját, Budapest legújabb és legnagyobb szabású banképületét mutatja be igen szép képekben. A többi képek a Nemzeti Szalon kiállítását, remek szép titrai szarvas-képeket, Rampolla bíborost mutatják be. Nagy érdeklődésre számíthat szépirodalmi részében egy részlet Szép Ernő új darabjából, Rákosi Viktor és Szöllösi Zsigmond novellája, Szabolcska Mihály verse, Schöpplin Aladár színházi cikke, Grazia Deledda regénye stb. Egyéb közlemények: a komáromi kulturpalota felavatása s a rendezeti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A Vasárnapi Újság előfizetési ára neyedévre öt korona, a Világkrónika-val együtt hat korona. (Budapest, IV. ker., Eyae:em-utca. 4.)

— A Magyar Figyelő most megjelent számának élén Buday László nagyérdékű cikkét találjuk a magyar faluról, amely a közigazgatás közeli reformjához nyújt becser és értékes szempontokat. Császár Elemér irodalomtörténeti dolgozata, »Édőtvs József mint regényíró«, amelyet szerző a Petőfi Társaság »Kiss József« ünnepélyén olvasott fel, szintén ezen számban foglal helyet. »Magyar tudós dákóromán terbleten« címen Lukin Imre Csányi Dező új könyvével kapcsolatban állítja fel azon historiai szempontokat, amely az aktuális román kérdést a historikus szempontjából világítja meg. Ambrus Zoltán hosszú és érdekes tanulmányt írt a pesti színházakban bemutatásokra került külföldi üdonságokról. Nagyon érdekes Fest Sándor ismertetése »Egy angol íróró Magyarországról 1829-ben«. Kemény Simon az utolsó magyar színházi üdonságokról számol be. A szépirodalmi részben Pékár Gyula novelláját »Szabó bácsi« címen találjuk. A Feljegyzések rovata ezutal egy ívny nagyobb terjedelemben, politikai, közigazgatási stb. cikkeket közöl. A gazdag »Külföldi Szemle« egészíti ki az értekes és tartalmas számot. A Magyar Figyelő szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI. Andrássy-ut 16. Előfizetési ár egész évre 24 korona.

Szerkesztői üzenetek.

— K. A. Szentrókus. Versét egyelőre nem közölhetjük. Tessék türelemmel várni.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cčna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i faj računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Saradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Præbližava se novo leto.

Došli su zadnji dani ovoga leta, koje je puno bilo nevolje i straha. Za nekog dan pokloni se nam novo leto i mi vu ovim slučajuj, već denes, kakti ovoga nevoljnoga leta zadnje dane, želimo svim našim prijateljima i čitateljima, daj jim bog srečno novo leto.

Samo praznoverci se bojiu 13-ga broja, pod kojim je letosnja godina nuter stupila, ovi su naprè kričali, da to jedno nesrečno leto bude. Nè smo praznoverci, ali sad su ovi, koji su naprè straho bili, oni su istinu imali, jerbo za istinu nèje moči reći, da bi se bili kaj dobroga v čekali bili vu ovi umirajući godini. Na Balkanu su pokali štuki, praskale su puške, bliskale su se sablje, stepala se zemlja pod kopitah konjski i na hiljada ljudstva zanavèk je zaprlo oči, na hiljada mladoga i staroga mužkarca, ženskih i decah nebude tak srečno, da se vècka budućega novoga leta, za kojega, mi koji smo ostali, opet neznamo kaj nam donese, mir i blagoslov ili pak opet svakojačke nevolje i nesreće. Jedno samo znamo, da one prèk prevelike kuge, koja nas je sdivjemi očima nalukavala od Balkana, da ona nèje, niti pak nebude nas postigla, to pak je boj.

Boj je najveća nevolja na svèto još i onomu, koj ga zadobi. Kak je sve ohromilo, kak je sve postalo po çeli Europi, to smo vidli i vidimo još denes. Koliko su terpeli trgovci, koliko su terpeli poljodolavci, koji niti vu najveći potreboçi niti su mogli se za jedno malo svotu zmoći, da si svoje rane, koje su vu bojnim vremenu podnesti morali, barem za jedno kratko vrèma zakrijejo. Moremo si preimisliti, ako nas je sad toliko nevolje postiglo, kad smo samo bojnoga vetra çutili, koliko nesreće i plača bi nas bilo muçilo, ako taj grozni veter prèk granice vdere i po çelim orasgo spuhne. Barem se je nas minula za vezda ova grozota, itak smo svaki dan po negdašnji navadi pripravni, ako je potrešno, za domovinu krv prelèvati. Domovina nam je prva, bez domovine nemoremo živeti. Ako vre jedna ptica brani svoju gnjèzdu, kak nebi branil èlovek svoju domovinu, ako ju èto sbantuje!

Jedna strahota se nas je minula, ali zato naj nišèi ne misli, da budjuće leto izverstno bude za poljodolavca. Prirodna šteta na je letos vnoigiput poiskala. Vnogo vihra, tuče, ognja i povodnje je bilo ovoga leta, toliko nesreće po nekogh okrajinah, da siromaškim stanovnikom nèje toliko ostalo, da bi si bili mogli zemlje zasejati, da bi èz zime kruha imali. Ako pak već nekog, nè samo nekog, neg èle pokrajine, sad stradajo, kak bude anda na protuletje! Ravno smo presiljeni, da se još bolje Bogu vu ruke damo, da barem budjuće leto nam naj dopusti srečno preživeti. Kak bude ovu zimu

on puk preživeli, kojega je božja kaštiga, kakti povodnja pohodila, to mi nemoremo znati, jerbo mi smo itak vu takvim kraju, gde nam svakdašnji kruh ne slali, makar je i zloèesta letina.

Srečno novo leto želimo našim čitateljima. Ova naša želja to zlamenuje, da svaki marljiv èlovek skim vekšega hasna bude imel budjuće leto od svojih teških i zmečkih žuljov. Hasna i dohotka pak samo on bude mogel imeti, koj se svojim gospodarstvom vrlo razmi, koj svakoga posla za vremena bude mogel zveršiti. S vuu toga pak svaki dobro odprte oči mora imati, da odmah spazi svako falingu i sve onu kaj je za njegov hasen. To pak tak moçi postiči, ako se sad po zimi, kad svaki èlovek dosta vremena ima, vuçimu i dobre knjige ètamo. Jerbo samo tak i tam more biti božji blagoslov, gde previdijo, da denesne gospodarstvo èisto na drugim putu stoji, kak je reèemo samo preè petdeset lètimi stalo. Što nebi previdel samo reèemo pre rogovnati marhi, kak velika je razloga nastala par lèt. Preè èterdeset, petdeset lètimi su na èudu hòdili k onomu gazdi, koj je za trideset forintov kruvu kupil ili prodal. Denes vu svaki obçini se najde nè jedna, neg i više, koja je šeststo korun vrèdna. Pak ako nebi bli gazdi previdli, da bošè pleme bošèi plod nosi, onda bi i denes ravno tam bili vu ovim poslu, gde su preè petdeset lètimi bili. Tak je to ravno pre svakim poslu, kaj se gospodarstva tče.

Zato još jedenput želimo vam na ov dan, daj vam Bog svim skupa mir, blagoslov, zdravje i zadovoljščinu na ovu novo leto.

Prikaz od balkanskoga boja.

Nèje zadnja grozota s med hiljada grozotih, koje su se vu balkanskim boju dogodile, kaj je Minics Mihaj devetnajst lèt star srbski èastnik, kakti dezentèrec povèdal vu Debreènu.

Minics pred jednim novinarom ovak je povèdal svoju nevolju i prilike, kak je Srbije dezentèral:

— Kad je med srbi i turçini boj vudril vun, ja sem još vu soldaèku školu hodil. Prešèno leto novembra 1 ga zapoved je došla vu školu, da svi dijaki odmah na bojnu polje moraju iti. Mene su kojenikom deli, pri kojim regimento sem sedem mesecov služil i med ovim vremenu vu jedenajst bitkih sem nazoèn bil. Vu monastirski bitki na nogi i na obrazu sem strahovitne plezère dobil. Dva mesecov sem vu spitalu ležal, kad sem malo k jakosti došel, odredili su, da s vojskom pod Drinapolj moram iti. Na veliko žalost tu sem počul, da otec i stariši brat pod jurisom Drinapolja su smrt podnesli. Slučajno ja nè sem na ovu sudbinu došel. Jeden šrapnell je odnesel spodmene konja. Opet sem plezèra dobil na èdsnu nogu i poleg toga pešice sem moral dalje

vojuvati. On isti dan još dva šrapnelli su se sprožili isker kremene i ja sem opet strahovitne rane dobil na èdsnoj ruki i na prsah. Tri mesece sem ležal vu spitalu nè dalko od bojnoga polja vu Mustafapaši. Još nèsem prav ozdravil, već sem opet zapoved dobil, da moram se pre regimento za dvajstičetiri vure javiti. Nè sem imel niti jeden fillèr penez, zato sem odlučil vu sebi, da svoju zastavljeno plaçu, koju sem već više mesecov nè dobil, budem zahtèval. Javil sem se pred zapovednikom, koj je mesto, da bi mi bil moje peneze dal, strahovitno me je zašpotal i šimfal.

— Budite radi, da jesti dobite — ruçal je nad menom zapovednik.

— Bormeš, ali vurnjete, ali nè, nèsmo niti jesti dobili. Po kumanovski bitki, èetiri dana nišèi je nè dobil menaž. Soldati od velikoga glada, počeli su marhu robiti, koju su taki zatukli, rezfalatali i on-k kervavo pojeli. Sreèn je bil, koj je barem to mogel dobiti. Od ovoga sirovoga mesa i ja sem se najel. Druga pak smo mrtve previzitèrali i ako smo kruha našli prinjih bormeš smo ga taki pojeli. Jedenput sem jednoga turskoga majura našel. Kad sem ga preobruul, pod njim sem našel jeden žaklec cekinov, komadiè kruha i kusturu. Kruha i kusturu sem odnesel, cekine sem tam ostavil. Vu Srbiskim je skorom tak bilo, kak i vu Turskim. Koj je spezezi se mogel od kupiti, on nèje moral rukovati. Koj nèje imel peneze, odvleki su mu petnajst, šestnajst lèt staroga sina. Zlo je bilo i za one, koji su domaj ostali. Od jedne familje otec i tri sini su morali vu boj iti, svi ètri su tam ostali, mati je sama ostala s èetiri decom. K tomu su zeli od dovice dva konje i tri vole. Predurilo se mi je sve to. Otec i brati su mrtvi mi ležali na bojnim polju, nèje me vlekoil već nikaj k Srbiji. Odlučil sem, da skoçil budem. Pozvedil sem, da pod Belgradom bude junisa 8 ga Margit zvana magjarska ladja na Dunu. Odšpanciral sem se vu postajališèe, tam sem vu jeden èun skoçil i sabijom sem odsèkel vužu. Poèel sem veslati proti Margit ladji. Vu postajališèu su spazili žandari, da hoèem skoçiti i počeli su strèlali i ladji mahali, da naj odmah postoji. Od ladje kapitan, kad sem već gori bil, zapoved je dal, da s èelom jakostiom naj pustiju ladju. Žandari su od serditosti još bolje strèlali, ali nikoga nè su trofili. Ladja me odvozila vu Fehèrtemplom, odvud pak vu Veršec. Tu sem dobil telegramma od snutresnih poslov ministra, da vu Debreèen moram iti. Tu mi je nikakva falinga nè. Ja sem mislil, da i tu me tak budeju muçili, kak su me vu Srbiji. Tam još i denes batine davleju. Vnoigiput se pripeti, da i officiru vužgejo dvajstipet batinah.

Opet jedna kratka pripovedka, kak živiju soldati vu boju i koliko ljudstva se tam sfonda, bez nikakve krevice.

Kratke novosti.**Najbogateši človek.**

Na sveto je najbogateši človek Rokefeller, koj je srečen bil, ako je kakli štacunarski detič na dan jedno korunu zaslužil. Tak velikoga imetka ima, da bi celoga na zlato premenil, dve največje taborske ladje bi prevagnulo. Ako pak bi to deset korun pa pèrnati penezi bili, celu zemlju bi dvaput mogel s njimi obléti. Od svojega dohotka svako leto 125 jezer težakov bi mogel splatiti po 2000 krunah. Ov strahoviten imetek sam od sebe raste; svako minuto tri korune interesa mo nosi. To tolko znamenjuje, da svako jutro sedem jezer dvesto korun je bogateši. On sam vekšega imetka, tojest več blaga ima, kak svi cari i kralji na sveto. Na leto 260 milijun dohotka ima, ruski car 65 milijunov, naš kralj 24 milijone, preiski kralj 21 milijun, englezki pak samo 12 milijun dobi na leto.

Strog pukovnik.

Pászthi Kálmán jednoga husarskoga pokojni pukovnik, jako strogo je pazil, da mlajši oficirji né su se vdug zakopali. Jedenput jeden mladi lantnant šest tjednov urlauba je prosil.

— Kaj hočete gospon lantnant s urlaubom? — zapita strogo pukovnik.

— Rad bi malo na počinek odšel vu jedno morskú kupljisíce.

— Kak ja znam, vi ne stojte tak dobro vu penezi, da bi tak drago kupljisíce mogli plačati.

— Moj otec bude se pobrinil, da splati ove stroške.

— Kak ja poznám vašega oca, on takve stroške nebude za vami naplačal. Za to vam dober stojim.

Pukovnik je dobro poznal oca, jerbo taj isti lantnant je ravno njegov sin bil.

Kaj děla cigan?

Balázsfalvinski nadbiskup je veliko popovsku sesiju pozval skup. Svi plebanuši su se žurili na spravišće, med njimi je bil i magurski plebanuš, koj je nekakvo pravdu imel s jednom ciganom. Cigan je plebanuša prijavil vikariušu.

Vikariuš je plebanuša dal prav. Sid je cigan obedva zatužil pred biskupom. Niti biskup je né mogel istinu dati cigano. Nazadnje je cigan zatužil plebanuša, vikariuša i biskupa nadbiskupu.

Magurski plebanuš svojem drugi se spomina na kolodvoru vu restaraciji. Nadbiskup, koj je takodjer iz službenoga puta proti domu putoval, se je vuni španciral. Kak ga plebanuši spaziju, počneju se med sobom spominati, što more to biti. Magurski plebanuš veli, taki budemo znali i stēm ide vun. Stupi pred nadbiskupa, prime med prste nadbiskupovu halju i veli;

— Brate, ti dobro faru moreš imeti, da tak fino odeću nosiš.

— No, niti se nemorem tužiti na moju faru, odgovori nadbiskup.

— Kak se zoveš?

— Kak ja vidim, ti si mlajši, to se tak sika, da ti povéš predi, kak se zoveš.

— Ja sem magurski plebanuš.

— Tak? Pak kaj děla cigan?

Plebanuš se začudi, kak zna ov za cigana.

— Odkud poznáš ti nasega cigana?

— Né poznám ga. Neg znam, da te je taj cigan zatužil vikariušu.

— Jstina je.
— Kad je né bil zadovoljen s vikariušovim sudom, obedva vas je zatužil biškupu.

— Istina je.
— Kad je niti s biskupovim sudom né bil zadovoljen, sve tri vas je zatužil — pred menom.

Plebanuš kmica postane pred očima.

— Im si né morebiti ti — nadbiskup?

— Bormeš ja sem.

Plebanuš ruku kušne i prosi za odproštenje.

— Na, néje nikakva falinga, veli nadbiskup, samo to si zapametu, da naravski staréši počneju spitavati mlajše.

Kak snažiju zdenca vu Bacski?

Jeden saljiv zemelski gospon, na svoj imen dan pozval je svoje prijatelje na jedno malo zabavu. Razmi se, da na takvi zabavi, prēm vu Bacski, cigani morajo biti. Okolo pol noći, prestrašeno veli zemelski gospon prijateljima, da mo je pun bugjelarčů vu zdenec opal i sad niti toliko penez néma, da bi cigane splatil. Jeden smed gostov, taki mo ponudi svoje peneze, da cigane splati. Za tem su se svi pomalem rezišli.

Ali kaj se pripetilo? Za jedno vuru — létno vrēme je bilo — tamne tenje se vlečejo pod vrtom. Tajne slike poskačejo stiha prék graje na dvor. Na veliko veselje opazi, da i pes je negdi vu kuhnji za ostal, mišci je nebanuje.

Noćni gosti počneju stiha marljivo vodu vleći iz zdenca. Tak su delali, da več je pun vrt vode bil, već su svega mlaja vun zesnažili, ali bugjelaruša né su mogli najti. Kak bi ga našli, da on je vdobri mesti bil vu gazdovim žepu.

Naravsko, da to su cigani bili, koji su čuli zvečera, kaj se je gosponu pripetilo. Tak su mislili, da dobro budu za svoje delo nagradjeni, ako iz zdenca vun zemeju bugjelaruša. Tak su lépo i dobro zabadač zesnažili zdenca.

Drugi dan, čela okolica se strahovitno smejala nad cigani, koje je još i denes sram, da su se tak nasanjkali.

KAJ JE NOVOGA?

— *Svim našim poštuvanim predplatnikom, čitateljem i suradnikom srečno novo ljeto željimo.*

— **Ferenc Ferdinand je 50 lét star.** Decembra 18 ga v četriek je stupil vu petdeseto leto Ferenc Ferdinand, bojući kralj i cesar Magyarske i Austrie. Vu čeli jakosti je došel do praga, prék kojega je vu petdeseto leto stal. Vu obrazu néma još jednoga ranca, vu teli je još takov junak, kak je bil, kad je princ nastal, oči su mu tak bistre, kak mladicu. Od pet, do glave je soldat. Politiku ne ljubi. Najrajši med svojim obiteljom živi. Za denes vnuo više nikaj neznamo kak to, da jako rad putuje.

— **Gde samo pol človeka uhitijo.** To se samo vu Ameriki more pripetiti. Indiana i Ilionioš orsagi skup imaju granicu. Nekoji dan vu South Chikagi povučite je jeden človek kričal, da je on Ilionioš orsaga kralj, stem je bežal proti kamenitomu stupu, koj ravno na granici stoji i splazil je nanjega. Puno ljudstva je za jim išlo, medjimi jeden Johuson zvani policaj. Policaj štel je prijeti buntovnika, ali zadnje minutu si je

nekaj premislil i od bežal je telefonérat na policiju. naj mo navuka dajo, kaj bude čineći. Ovak je govoril vu telefon:

— Buntovnik tak stoji na kamenu, da pol tēla ga vu našim orsagu, pol pak prék hatara. Ja némam toga juša, da bi sdругoga orsaga mogel nekoga dotirati, jerbo ja sem né tam policaj.

Od policije su mu nazat telefonérati, da samo onu stran človeka naj prime, koja je na ov kraj, ako i druga stran bude za jim išla, od toga smo mi né odgovorni.

— **Razbojnik.** Vu Galiciji med Böhina i Uscia-Solne občinami se jeden vand-ravec pomolil poštarokomu kućišu, naj ga gori zeme na pošarska kola. Kad su do jedne šume došli, lopov je hitro strelil kućiša, koj je sam poštu vozil. Kućiš je odmah skup opal. Na to je razbojnik doli skočil, da odpre poštu i peneze vun zeme. Kak je doli skočil, konji su se splašili i njega na putu ostavili. Lopov je tak né mogel do penez doći, jerbo je né mogel konje dostići, niti pak doli streliti. Konje su vu Böhina obćini zastavili i samo tam su sloprani vidli, kaj se pripetilo. Siromaški kućiš je tak rajeni, da nebude živ ostal.

— **Krvoločen stavec.** Cserna Janoš sedemdesetdvē leti star stavec, zaklal je svoju komaj par lét mlajšu ženu. Stavec je zmirom potvarjal suprugu, da ga s mlajšemi mužkarci vkonjvle. Triput je s revolvera strelil na nju i ženska je mrtva opala doli. Starca su zaprli.

— **Četiri danov pod zemljom.** Vu bosniaiskom Višegradu služi, kakli pionér Varga Ferenc jednoga najkikanizatskoga masonistra sin. Sad su staréši hudoga glasa dobili od sina. Gubás Jenő prosti soldat je pisal dimo, da Varga i tri njegvi pajdaši vu velikim pogbelju su bili i sad svi četiri vu soldackim špitalu ležiju. Varga Ferenc stremi pajdaši vu jedni pèsnati rudi su delali, kad se snenada brég zaruhnul i sve četiri potse zakopal. Strahovitnom mukom su šteli se osloboditi, ali to jim je né bilo moguće. Četiri danov su bili na smrt prepavljeni dečki pod zemljom, kad su je vun poslana pionerske expedicije našle. Na veliko čudo svi četiri su živi ostali i sad duže vremena moraju vu špitalu ostati, doklam čisto k sebi dojdejo.

— **Zaklal je ženu.** Gábris Jožefa pšćsćenskoga peka. poleg svagdašnje svaje, ostavila ga žena i odšla je dimo k roditeljom. Gábris minući petek otištel je po ženu, da ju nagovori kaj bi nazat k jemo išla. Ženska je niti čuti né štela od toga. Pek odserditosti zel je naprē revolvera i na smrt je ženu strelil. Peka su zaprli.

— **Vumrl je Rampolla.** Kršćanske vere najglasovitneši kardinal, koj je dugo vremena vu Vatikanu, kakli tajnik služil papu, sad je vu sedemdeseti leti vumrl. Po smrti XIII. Leo pape od kardinalov vekša stran, Rampolla kardinala su šteli zebirati za papu. Moramo znati, da Rampolla je proti bil trostruk savezu i ravno zato, kad su ga za papu šteli zebirati, naš kralj Ferenc Jožef je proti tomu rēč podigel i néje dopustil, njega zeberejo. Tak je znenada Sarto Jožef velencei nadbiskup nastal rimpapa pod imenom X. Piusz. Rampolla naglama je preminul. Na večer około devete vure komornik hrgiti je čul kardinala, išel je k jemo, ali već je né mogel govoriti. Doklam je doktor došel, stiha je stisnol oči i vumrl

je. Pred nekojim tjeđnom je vumrl njegov najveći neprijatelj vu Vatikanu Oreglia kardinal. Sad obedva počivaju vu miru bozjem.

— **Oberlajtnant vu žaklo.** Goliesku rumanski oberlajtnant dvajsti lět rešta je dobil, jerbo je domovinu izdal. Sad ga je jeden tergovec stel iz rešta præk straže spraviti. Svezal ga je vu jedno vřeće, hitil ga je na ramena i stel je ođiti. Straža ga je zastavila i tak su pozvedili, kaj hoće tergovec. Lajtnanta su nazat ođtirali med šance, tergovca pak su vu tamnicu zaprii.

— **Izročeni strah.** Jeden profesor tolnaci nazočnim, da sunce se sve pomalem hladi i za sedemdeset lět tak bude hladno i mrzlo, da nikakov živiš nebude na zemlji. Jeden odraja prestrašeno pita, da za koliko lět bude se to zgodilo. Sused koj krenjega stoji, pošepetnemo, da za sedemdeset lět. Prestrašeni človek zdehne i veli: Sam Bog, ja sem mislil, da več za sedem miljuu lět se bude sve uništilo.

— **Eksploděrani lagev.** Rózsza Jozef orsački goric vancelěr zapovęd je dobil da lagev opere. Rózsza vu jeden deset hektoliterni lagev na lejal je vodu i onda dvě kile živoga vapna je pustil nuter. Kak je lagva sim-tam kotural, vapno se vužgalo vu lagvu i stakvom silom ga je na falačke hitilo, da siromasčki vancelěr je taki na lice mesta mrtev ostal.

— **Vuk vu občini.** Kak je prvi snęg zapal, od svih stranih dojdejo glasi, kak se vuki potopejlo oko občinah. Tak se vu Várbogšno pripetilo, da vu občinu se do- tepel jeden vuk, kojega su stanovniki nę mogli niti sfondati, niti pak pretirati. Vuk je dva dni dvajstivđ birke zaklal.

— **Sgoręto dęte.** Iz Szekesfehervára pišejü, da se tam Komlóš Imre obitelju grozna nesreća pripetila. Mati je opravu gladila i kad je sa nekojim komadom gotova bila, odišla je vun vu kuhnju da svinjam jesti odnese. Kak je na dvor došla, strahoviten krič je čula iz sobe. Nikaj dobroga nę se nadjala, zato je odmah škafa hitila doli i skočila vu sobu. Skorom je omedlela, kad je spazila, kaj se pripetilo. Šest lět star Gjula sin, kad je mati vun odišla, zel je iz stola doli vręto gladilo i počel je na pol- drugo leto starim deteto rubaču pęglati. Dok- lam je mati nuter došla i gladilo zela decuccu, već je malo dęte tak sgoręto bilo po hrbito i po psah, da za malo vręme med velikimi mukami je vumrlo.

— **Nesreća vu magazinu.** Poleg Wöllersdorfa je soldački magazin i patron- fabrika. Vu fabriki se lani nesreća pripetila, sad pak vu magazinu. Jeden stražamešter je došel dımo iz vježbajna. Vu magazinu je odkapčel doli svoju pistolu i dal ju je præk jednomu soldačkomu delavcu, naj ju zesnaži i čisti. Delavc nęje znal, da je pistola na- bita i poleg toga se ma je s nenada vu ru- kah sprožila. Mimo magazina je ravno vu onim vręmno išla jedna dvajsti lět stara puca. Kuglja je nad oblok tak nesrečno puci vu glavu doletela, da je taki umrla. Soldačka vlast je odmah istragu podigla, da pozvedi, što je toj nesreći zrok.

— **Razbojnik na putu.** Weber Antal špenglarski detić išel je po orsačkim putu vu bližnji varoš Makó, da tam delo si najđe. Kak se približava k varošu, skoči prednjega jeden potepuh i prosı ga za pipu duhana. Kak je detić vu žep segel, potepuh je noža zmeknul i siromaka svega spikal. Zatęm zel

mu je nekoji fillěr penez i žepnu vuru. Si- romačkoga detića su putniki našli, koji su ga vu špital spravili. Potepuha išcejü.

— **Šestnajst litrov ruma.** Kulun- csics Istvan dobro stojeći szabadkai sabol od žalosti, da već dva tjeđna nęje dobil nikakvo delo, kupil si je šestnajst litrov ruma i počel je piti. Vu pijanšćini žena ga višeput zęšpotala i on si je to tak na srdce zel, da se poleg toga skončal. Kad je šest- najsti liter ruma spil, zel je naprę revolvera i vu glavu se strehl. Odmah je vumrl.

— **Marše.** Vu Óbudini je jeden lopov deset lět staro puccu odvabil vun s varaša i tam ju je počel gutiti. Kad je dęte već nę moglo piskulati, po živinskim ju je pok- varil i porobil. Dęte su omedleno našli i vu špital spravili, gde je povedala, kaj se s njom pripetilo. Beštjalnoga lopova policaji išcejü.

Stari dedek.

(Kratkočasna.)

— Kutnyak Marton Budapest. —

Vu protuletku jenput v zori rani Predi kak kokot gor ljudi zdrami, V gorice dedek stari se odpręme Star je jako, k tomu mu se dręmle... Mali vnućek ga za ruku vodi, Pospan je i on, al ipak hodi.

Dedek:

•Hodi sinek hodi! — daj mi ruku, Daj zlehkoti dedekovu muku, Odpelej me v klet, v gorice moje Jošće moje kmalum bude tvoje. Žuri se — no! vlešeš se kak osel! Kaj ne čuješ, kad se već na posel Spremla svętl! Znam zvęzde su se skrole, Vezda pak čuj — ve škapęte miie Zvon! To Miška pozdravlęnje zvon! Vre pastir na pašu krave goni. Zato će se vžit čęm božęg dara... Predi nek me smrt ta kuga stara Zgrabi, moram biti božęg fleten. Kak to ideš Miška? bodi spreten!»

Miška:

•Zvęzde već ni jedne videt nemrem, Sunce je vre žišlo jošće dremlem! Men se vidi predugo smo spali — Včera smo si ranęše stali... Žurite se dedek bu vam vruće Gđa ve sunce z brega v jarek luče!••

Dedek:

•Stoj naj noret sinek, nemrem hodit Vezda hitro! Čekaj! Naj me vodit! Kak da tiraš prašćeke pred sobom, Znaš da v grobu sam već z jednom nogom! Denes sem ti slab i jako zmučen, Kosti me bolijo, vse sem stučen, Niš ne vidim, slep sem bil i predi, Al mi snaga sve to manjše vredi! Denes sem pak čista tužne vole Vidim hmeti moram, nebu bole! Siguren sem, zadnji čas — me vidiš, V klet ti znenom već nigdar ne hodiš! Ja sem spuni tužna lęta svoja, V grob me zove, Zemla Mati moja!••

Ti čas već se sunce zdiglo više, Nad gorice — gđe se trsek niše. Pak po selu spušća svoje trake, I na delo tira sve seljake! Ide starec šę, kak ovca bëla, Zlati lasi dęčku su prek čela Gđa jih spazi sunce milo zlato, Nasnęe se z veseli se nato. Da si vidil kak ti dedek hodi, Kad ga mali vnućek gor vklęst vodi, Ti bi se zaplakal — kako Mati, Gđa odide sinek za soldati! Waš kak mladi mošt gđa kipet stane,

Penu dela tira na sve strane. Vre obruč skorø su preslabi, Nato lajt popušća tuljoj snagi Čęp vun skoči — mošt zajmij poteće... Kakti mela z podrapane vręce Tak ti tu i D-dedek zato hodi, Gđa ga mali vnućek gor v klet vodi. Ide stare v vnućeka se vpira, Starim rubcom muhe štela tira. Z desnom drž vnučka za roćiuču V lęvoj nosi lepo čutorico! Čutoricu s hrastovoga dreva, V kojoj kapla fina se prevla Kapla iz: Medjimurskoga vina Z loze stare — al je bogme fina Kad su došli do goric, do kleti Već se počne stari ovak dręti...

Dedek:

•Tam na klup me onu sada vodi, Tam gđe breskva durancija rodil Ti se sada blizu kmeni sedi. Kmeni sedi — meni v obrazledi, Tak je dobro, sad me slušaj ojzdek Pod toj breskvoj gđe još stari grozdek Z loze visi! Sad me dobro pazi! Vre mi duša po jeziku plazi, Kad dozreli grozdeje z onum dobum, Telo bude moje sve pod grobom. Čuj me onla, kad ti sunč zlati Svako jutro — večerom zalazi! Tak ti vręme kak ti dojtü ima Čudaj novog nosi ljuden svima. Istina je rasel bi kleti Grozd na grozdu, sadje, cvęt, na svęti. Rodile gorice grozjele fino, Prešalo se z njega bude vino, Al ti kapla nebu već tak jaka, Nit bu vino pila šuška svaka. Rodilo bu vino svake fele, Farbe žute pisane i bele — Ar ti nebu ovo; kapli para, Pokehdop je ovo kapla stara. Sem ti rekel dost bu vina rova, Al ga nebu kak je kapla ova Na ti zato čutorico novu S hrastovoga dręva — čisto novu! Moja stara već ti niš ne vredi, Bir se je prepuna sve do sredi Zemi sin k čutoricu malu, Naj bedarit naj mi zet za šalu. Šterim god buš putem ti olišęl, S takvum kaplum već se nebuš žišęl, Makar gazil od severa k jugu, Z izhoda na zahod zemlu drugu. Z nje potegnü gđa te kuga prime, Z nje pritegnü, kad te žalost mine, Ako najđeš tužno prijatelj Daj im gutnat kaplu na veselje Naj vidiju dobro volju tvoju Gđa im daješ kaplicu najbolju Ak si vuz to najđeš drago milo Gđe ti nosi sreću v svojem krilo. Gutni mali zapopęvaj vręni, Svojo drago na sreč pritišni! Znjom poskoči v plesu se okreni Al čature nigdi ne zadeni. Ak ti hoće čaturu gđa vzeti, Naj se nikaj ti na jęnga dreti. Primi nju za remen v štenu hiti Hudo! — v tręšće mora se raziti! Još mu reči: »Ti si bratec bëna! Zate vino — kak za guske sęna! Sad si čul kaj sem ti reći imal! Pazi da po zgrabub nebuš klimal! Gđa pa dojde tobi zadnja vura Gđa vre stębe projde kmalom duša. Čaturu donesi nazaj k meni! Sinek dragi sinek moj ljubilevi. Z nje na grob mi kaplu jednu pusti Da bum videl jel je vinček gasti Još z onoga mojeg trsa pravog Al si slušal glase mene starog?•

Kak to starec rekel z očmi megne Sklima malo — gučne — pete stegne! Sinek zeme z Dedesuve ruke Čutoricu hrastovu brez muke! V svaki kraj je svęta ovog zašel Boljše kaple nigdi nje našel Domača je stara — kapla fina Ni joj para zmed svih sveta vina.

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmáza	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	17 50 —
Rozs elsőrendű	Hrz	13 50 —
Árpa	Ječmen	12 50 —
Zab	Zob	12 50 —
Kukoricza	Kuruza suta	11 50 —
Fehér bab új	Grah bel	16 00 —
Sárga bab	• žuti	13 00 —
Vegyes bab	• změšan	13 00 —
Kendermag	Konoplinsome	16 00 —
Lenmag	Len	18 00 —
Tökmag	Koštica	21 00 —
Bükköny	Graharka	14 00 —

Sirolin
"Roche"

orvosilag ajánlva a légzőszervek
mindennemű megbetegedése ellen,
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvélykórja ellen.

Kapható minden gyógyszerárban
Egy üveg 2 és 4 korona

**Röviden
mondva!**

A „Valódi“ : **Franek**: kávépótlék a „kávédaráló“-val a legjobb. — A jó zamatja, színe és az ízletessége minden háziasszonynak állandó megelégedést és megtakarítást biztosít.

mg em 180/25118

Kiadó lakás.

Árpád-u. 3. sz. ház I. emeletén
egy három szoba, konyha
stb. mellékhelyiségek-
ből álló lakás

kiadó

UGYANOTT FÖLDSZINT
IRODAHELYISÉGNEK AL-
KALMAS 2 SZOBA KIADÓ.

Rövidebbet a papunk kiadóhivatkozásában.

Ifjusági iratok
Mesekönyvek
Képeskönyvek
Magyar társasjátékok
Emlékkönyvek
Imakönyvek

Olcsó és díszes kiadásban, kaphatók:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében
Csáktornyán

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSÁKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb
harmoniumok 150 " "
czimbalom . . 100 " "

Alábbi világhírű czégek raktára:
Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanke
Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl
Igen olcsó átjatszott hangszerek folyton kaphatók
: : régieket átcsereél újra : :
részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

UJÉVI

ajándékok nagy választékban kaphatók:

Pollák Bernát óras- és ékszerésznél Varazdin, Ferencz József-tér

Progress

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotice vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SÁNDOR) papirkereskedésében Csáktornyán

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rakóczi-utca híza broj 18. polog Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu
od najbolše vrsti**v a p n a .**

Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz naj-falešu cieniu. Koji treba cielei vagon dobi vapno čisto fal. Tržim takaj razciepana suha bukova drva i lapora na vagu.

668 43—*

Prodajem svoj cieli posjet

8 rali oranica, 6 rali livade i sve zidano stanje u dvorištu dobar motorni mlin i velika trgovina od pšeničnog brašna što nosi mjesečno 70 kor. stanarinu u sred sela Rovišću kolodvorska ulica, to sve prodajem jeftinu radi bolesti. Koj želi kupiti neka se na javi kod

MIRKO PAPOČI u Rovišću kod Belovara.

„Hungária Bank“

részvénytársaság Budapest, IV., Koronaherceg-utca 13. szám.

Legelőnyösebben kamatoztatt takarékbetétet könyvecskékre és folyószámlára. Gabonaműveket, takarmányfeleket a legelőnyösebben vesz és elad bizományban.

Tražim dobroga

797 1—2

vincelira

koji se i u gospodarstvo razme z velikom družinom za Stridóvár (Štrigovu) uz dobru plaću i deputat. Ponude pismo na

**RITTMESTER FODRÓCZY
RADKERSBURG.****Saját érdeke!**

Az újévi bevásárlása előtt tekintse meg mindennemű játék-, kézimunka-, ingek-, férfi- és női divatcikkek-, utazótáska-, szőrmeáru-, diszmű-, szőnyeg- stb. stb. nagy rakományt. Minél számosabb látogatást kér

786 5—*

**Berger Simon divatárú kereskedő Csáktornya,
Deák-utca.**

A Budapesti Hsztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

716 10—16

szövetkezet

mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, Budapest, VII. József-körút 28. (Békkocsis-utca sarkán). Budapest, VIII. Üllői-ut 18. állandó

lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel nyolc órától este nyolc óráig. :::: Beléptidj nincsen.

felséges ízű fehér vagy aransárga csemege mézet

5 kg-os csinos postadobozokban 10 K szállít bérmentve a

„MÉH“ a magyar méhészek értékesítő szövetkezte, Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!

Wotan**Lámpa**

A legjobb és a legtartósabb dróttázas lámpa.
Huzatt dróttázzal 75% árammentakarítás.

Kapható villanyszerelői üzletekben, villanytálopekben és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 38. Gyár-utca 13.

Egyenruhák

tisztek, katonai hivatalnokok, önkéntesek, vasuti- és postatisztek, tűzoltók, erdőszlisztek, pézsgyőrök és mindenrendű egyenruhát viselő testüelek részére a legjobb és legegységesebb kiállításban.

A magas kormánytól több ezer katonai

Kropatschek fegyverek

a polgári egyezménynek, a legjobb ismételt használathoz.

TILLER**MÓR ÉS TÁRSA**

csász. és királyi udvari szállítók

Budapest, IV. ker., Váci-utca 35

rendkívül előnyös árban szállíthatjuk és pedig:
1 drb teljesen jó Kropatschek esendőrségi fegyver 20 K, 1 drb szabh fegyver 25 K, 1 drb ideális szép fegyver 30 K, 1 drb Kropatschek szurony 1 K, 1 drb fegyverszij 1 K, 1 drb fegyverszij szélesebb és jobb 2 K, 1 drb derékszij táskaival 3 K, 1 drb töltény-táska 3 K, 1 drb élestöteny 10 f, 1 drb vaktöltény 10 f, 1 drb csavarhúzó nyéllel 20 f, 1 drb törlővas fegyvertisztításhoz 20 f.

746 15—*

Pompás polgári ruhák

a legdivatosabb angol szövetekből, kifűnő szabások által a legmeggyőzőbben elkészítve, a jelenlegi nehez pénzügyviszonyokhoz arányitva olcsó árak mellett, mint: Korhű

DISZMAGYAR RUHÁK, legszebb libériák.